

OPCIÓ SEGONA

TEXT I

1 L'home, vulga o no, ha de fer-se a si mateix, autofabricar-se. Aquesta última expressió no és del tot
2 inoportuna. Subratlla que l'home, a l'arrel de la seua mateixa essència, es troba, abans que en cap altra,
3 en la situació del tècnic. Per a l'home, viure és, per descomptat, i abans que una altra cosa, esforçar-se
4 perquè hi haja allò que encara no hi ha; a saber, ell, ell mateix, aprofitant per a això allò que hi ha; en
5 suma, és producció. Amb això vull dir que la vida no és fonamentalment com tants segles han cregut:
6 contemplació, pensament, teoria. No; és producció, fabricació, i només perquè aquestes ho exigeixen;
7 per tant, després, i no abans, és pensament, teoria i ciència. Viure..., és a dir, trobar els mitjans per a
8 realitzar el programa que s'és. El món, la circumstància, es presenta per descomptat com a primera
9 matèria i com a possible màquina. Ja que per a existir ha d'estar en el món, i aquest no realitza per si i
10 sense més l'ésser de l'home, sinó que li posa dificultats, l'home es resol a cercar en ell la màquina
11 oculta que tanca per a servir l'home. La història del pensament humà es redueix a la sèrie
12 d'observacions que l'home ha fet per a traure a la llum, per a descobrir aquella possibilitat de màquina
13 que el món porta latent en la seua matèria. D'aquí que a l'invent tècnic se l'anomena també
14 descobriment. I no és, com veurem, una casualitat que la tècnica per antonomàsia, la plena maduresa de
15 la tècnica, s'iniciara cap a 1600; justament quan en el seu pensament teòric del món va arribar l'home a
16 entendre'l com una màquina.

J. ORTEGA Y GASSET, *Meditació de la tècnica*, capítol V. (Traducció SLT Universitat Jaume I)

QÜESTIONS:

- 1ª. Sintetitzes les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2ª. Definix el terme "**viure**" partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3ª. Redacció: ***Saber científic, saber universitari i saber tècnic.***
- 4ª. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 Ara bé, la dona ha estat sempre, si no l'esclava de l'home, almenys la seva vassalla; els dos sexes no
2 s'han repartit mai el món amb igualtat; i avui encara, tot i que la seva condició va camí d'evolucionar,
3 la dona pateix un feixuc hándicap. En gairabé cap país el seu estatut legal no és idèntic al de l'home i
4 sovint amb gran desavantatge seu. Fins i tot quan li són reconeguts abstractament uns drets, una llarga
5 habitud impedeix que aquests trobin en els costums l'expressió concreta. Econòmicament, homes i
6 dones constitueixen gairebé dues castes; en igualtat de circumstàncies, els primers tenen situacions més
7 avantatjoses, salaris més elevats, més probabilitats d'èxit que llurs competidores de data recent; ocupen
8 en la indústria, en la política, etc., un nombre molt més elevat de llocs i són ells qui detenen els càrrecs
9 més importants. A més dels poders concrets que posseeixen, són revestits d'un prestigi la tradició del
10 qual és mantinguda en l'educació de l'infant: el present embolcalla el passat, i en el passat tota la
11 història ha estat feta pels mascles. En el moment que les dones comencen a prendre part de l'elaboració
12 del món, aquest món és encara un món que pertany als homes: ells no en dubten gens, elles amb prou
13 feines. Refusar d'ésser l'Altre [Alteritat], refusar la complicitat amb l'home, seria per a elles renunciar a
14 tots els avantatges que l'aliança amb la casta superior els pot conferir. L'home-senyor protegirà
15 materialment la dona-vassalla i s'encarregarà de justificar la seva existència: amb el risc econòmic, ella
16 esquiva el risc metafísic d'una llibertat que s'ha d'inventar els seus fins sense cap auxili. En efecte, al
17 costat de la pretensió de tot individu a afirmar-se com a subjecte, que és una pretensió ètica, hi ha també
18 en ell la temptació de defugir la seva llibertat i de constituir-se en cosa. És un camí nefast, perquè com a
19 passiu, alienat, perdut, és aleshores la presa de voluntats estranyes, desvinculat de la seva transcendència,
20 frustrat de tot valor. Però és un camí fàcil: així evita l'angoixa i la tensió de l'existència autènticament
21 assumida. L'home que constitueix la dona com un Altre [Alteritat] trobarà en ella complicitats
22 profundes. Així, la dona no es reivindica com a subjecte perquè no en té els mitjans concrets, perquè
23 sent el vincle necessari que la lliga a l'home sense establir-ne la reciprocitat, i també perquè sovint es
24 complau en el paper d'Altre [Alteritat].

S. de BEAUVOIR, *El segon sexe*, "Introducció". (Traducció d'Hermínia Grau de Duran)

QÜESTIONS:

- 1ª. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autora.
- 2ª. Definix el terme "**Altre [Alteritat]**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autora.
- 3ª. Redacció: **Problematització de la categoria dona.**
- 4ª. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autora del text que juges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autora o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓN SEGUNDA

TEXTO I

1 El hombre, quiera o no, tiene que hacerse a sí mismo, autofabricarse. Esta última expresión no es del
2 todo inoportuna. Ella subraya que el hombre, en la raíz de su misma esencia, se encuentra, antes que
3 en ninguna otra, en la situación del técnico. Para el hombre, vivir es, desde luego, y antes que otra
4 cosa, esforzarse en que haya lo que aún no hay; a saber, él, él mismo, aprovechando para ello lo que
5 hay; en suma, es producción. Con esto quiero decir que la vida no es fundamentalmente como tantos
6 siglos han creído: contemplación, pensamiento, teoría. No; es producción, fabricación, y sólo porque
7 éstas lo exigen; por lo tanto, después, y no antes, es pensamiento, teoría y ciencia. Vivir..., es decir,
8 hallar los medios para realizar el programa que se es. El mundo, la circunstancia, se presenta desde
9 luego como primera materia y como posible máquina. Ya que para existir tiene que estar en el mundo,
10 y éste no realiza por sí y sin más el ser del hombre, sino que le pone dificultades, el hombre se
11 resuelve a buscar en él la máquina oculta que encierra para servir al hombre. La historia del
12 pensamiento humano se reduce a la serie de observaciones que el hombre ha hecho para sacar a la luz,
13 para descubrir esa posibilidad de máquina que el mundo lleva latente en su materia. De aquí que al
14 invento técnico se le llame también descubrimiento. Y no es, como veremos, una casualidad que la
15 técnica por antonomasia, la plena madurez de la técnica, se iniciase hacia 1600; justamente cuando en
16 su pensamiento teórico del mundo llegó el hombre a entenderlo como una máquina.

J. ORTEGA Y GASSET, *Meditación de la técnica*, capítulo v

CUESTIONES:

- 1ª. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2ª. Define el término “**vivir**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor.
- 3ª. Redacción: **Saber científico, saber universitario y saber técnico.**
- 4ª. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

TEXTO II

1 La mujer siempre ha sido, si no la esclava del hombre, al menos su vasalla; los dos sexos nunca han
2 compartido el mundo en pie de igualdad; incluso en nuestros días, aunque su condición esté
3 evolucionando, la mujer sufre grandes desventajas. En casi ningún país del mundo tiene un estatuto
4 legal idéntico al hombre, y en muchos casos su desventaja es considerable. Incluso cuando se le
5 reconocen unos derechos abstractos, un hábito arraigado hace que no encuentren expresión concreta
6 en las costumbres. Económicamente, hombres y mujeres constituyen casi dos castas; en igualdad de
7 condiciones, los primeros tienen situaciones más ventajosas, salarios más elevados, más
8 oportunidades de triunfar que sus competidoras recientes; los hombres ocupan en la industria, la
9 política, etc., mayor número de puestos y siempre son los más importantes. Además de los poderes
10 concretos con los que cuentan, llevan un halo de prestigio cuya tradición se mantiene en toda la
11 educación del niño: el presente envuelve al pasado, y en el pasado, toda la historia ha sido realizada
12 por los varones. En el momento en que las mujeres empiezan a participar en la elaboración del
13 mundo, sigue siendo un mundo que pertenece a los hombres: a ellos no les cabe ninguna duda, y a
14 ellas apenas. Negarse a ser *Alteridad*, rechazar la complicidad con el hombre sería para ellas renunciar
15 a todas las ventajas que les puede procurar la alianza con la casta superior. El hombre soberano
16 protegerá materialmente a la mujer súbdita y se encargará de justificar su existencia: además del
17 riesgo económico evita el riesgo metafísico de una libertad que debe inventar sus propios fines sin su
18 ayuda. Junto a la pretensión de todo individuo de afirmarse como sujeto, que es una pretensión ética,
19 también está la tentación de huir de su libertad y convertirse en cosa; se trata de un camino nefasto,
20 porque pasivo, alienado, perdido, es presa de voluntades ajenas, queda mutilado en su trascendencia,
21 frustrado de todo valor. Sin embargo, es un camino fácil: se evita así la angustia y la tensión de la
22 existencia auténticamente asumida. El hombre que considera a la mujer como una *Alteridad*
23 encontrará en ella profundas complicidades. De esta forma la mujer no se reivindica como sujeto,
24 porque carece de medios concretos para hacerlo, porque vive el vínculo necesario que la ata al hombre
25 sin plantearse una reciprocidad, y porque a menudo se complace en su alteridad.

S. de BEAUVOIR, *El segundo sexo*, "Introducción". (Traducción de Alicia Martorell)

CUESTIONES:

- 1ª.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por la autora.
- 2ª.- Define el término "*Alteridad*", partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía de la autora.
- 3ª.- Redacción: ***Problematización de la categoría mujer.***
- 4ª.- Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de la autora del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con el de otros filósofos, con hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos de la autora o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.